

EUROPA: ALERTA AMB FER MARXA ENRERA

Al llarg de la campanya del referèndum sobre la Constitució europea els que defensàvem el vot favorable al Tractat ja alertàvem dels efectes negatius sobre el procés de construcció de la Unió Europea que comportaria el seu rebuig. Tot i que les victòries del no a França i Holanda poden comportar a curt termini la verificació d'aquesta hipòtesi pessimista, esperem que els dirigents europeus trobin el camí per evitar una greu crisi i la reculada que provocaria. En aquest sentit, sembla recomanable seguir el procés de ratificació per la resta de països de la Unió tal com estava previst, contràriament al que algunes veus del Regne Unit semblen recomanar.

Per a nosaltres era i és evident que una Europa afeblida i menys unida no serà mai una Europa més social, que era l'objectiu confessat de la majoria dels defensors del sí i d'una part important dels defensors del no. En tot cas, el fet que encara no sapiguem quines seran les conseqüències reals dels resultats dels referèndums francès i holandès, no ens ha d'impedir analitzar les causes d'aquests resultats.

Els estudis post-electorals que coneixem permeten apuntar paral·lelismes evidents entre els dos països, apart del notable desgast polític dels respectius governs de centre-dreta. El "no" ha trobat el terreny abonat en l'atur creixent, la precarietat social, la crisi econòmica i la incertesa sobre el futur. En aquest sentit es pot afirmar rotundament la incidència en el resultat del rebuig a la recent ampliació de la Unió Europea i, encara més, a la futura adhesió de Turquia. Cal recordar, a més, que l'extrema dreta ha atiat arguments xenòfobs, especialment presents en la campanya del Front Nacional a França i del partit de l'assassinat Pim Fortuyn a Holanda.

Per altra banda, és evident que significatius sectors de l'esquerra i de l'extrema-esquerra han desenvolupat una campanya en contra d'una construcció europea guiada pel neoliberalisme i que els seus arguments han trobat un fort ressò en unes poblacions castigades per la crisi econòmica. No és agosarat pensar que la por ha estat el sentiment que més ha pesat a l'hora d'emetre un vot negatiu, un vot d'autodefensa. S'ha imposat la por a l'impacte de l'ingrés dels nous membres, la por a una precarietat creixent. Així, el vot negatiu pretendria conjurar la gran incertesa que plana sobre el futur. Per acabar-ho d'adobar, les élites nacionals i la burocràcia europea han semblat renunciar a l'Europa de la plena ocupació dibuixada pel llibre blanc de Delors i l'estratègia de Lisboa, i no han fet més que ampliar una preocupant fractura social i política. Una fractura que cal admetre que el centre-esquerra d'ambdós països ha estat incapaç d'evitar.

Estic convençut que la millor perspectiva de futur que es pot oferir als països membres i, especialment, als seus treballadors i classes populars, passa per enfortir el projecte europeu. Enfortir-lo des de la unió política, la potència econòmica i el compromís de cohesió social perquè ens cal més Europa, no menys. També estic convençut que la millor garantia de futur l'oferirà una esquerra europeïsta que no miri enrera, que no tingui nostàlgia d'un passat que ja no tornarà, sinó que sigui capaç d'aplicar polítiques transformadores que, guiades pels principis de llibertat i justícia social, ens acostin al somni europeu d'un continent unit políticament, econòmicament competitiu, que garanteixi la pervivència dels sistemes de protecció social, solidari amb els països menys desenvolupats, i compromès amb la pau i el respecte als drets humans arreu del món.

Miquel Iceta Llorens

Viceprimer Secretari i Portaveu del PSC

ARTICLE PUBLICAT A LA REVISTA CANVI SETZE LA SETMANA DEL 6 A L'11 DE JUNY DE 2005